

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра державно-правових і гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

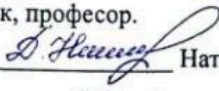
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО КРИТЕРІЇВ ЄС»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (доктор філософії)

галузь знань	08 Право <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність: (спеціалізація):	081 Право <i>(код і назва спеціальності (або спеціалізації))</i>
освітня програма	«Право» <i>(назва освітньої програми)</i>
форма навчання	денна <i>(денна / заочна)</i>

КИЇВ-2025

РОЗРОБНИК завідувач аспірантури, докторантури
Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського,
кандидат юридичних наук, професор.

Наталія ДОБРЯНСЬКА
(підпис)

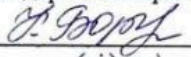
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
державно-правових і гуманітарних наук(назва)

Протокол № 2 від 04.09.2025 р .

Завідувач кафедри Зореслава ЗАХОЖАЙ
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми

д.ю.н, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук

Катерина БОРТНЯК
(підпис)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	ОК. 8 Актуальні питання адаптації законодавства України до критеріїв ЄС
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	Рік навчання 1-й. Семестр 2-й
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	Денна ф.н.: 3 кредити, 24 год., у т.ч.: лекцій - 12 год., семінарів - 12 год.
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	1 год./тиждень за графіком консультацій
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Добрянська Наталія Валеріївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук.
9. Контактна інформація викладача	dobrianska.nataliia@tnu.edu.ua 097-909-73-83
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Курс "Актуальні питання адаптації законодавства України до критеріїв ЄС" є важливим для підготовки фахівців у галузі права, оскільки він охоплює ключові аспекти європейської інтеграції України та її правової системи.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою дисципліни є формування у студентів глибокого розуміння принципів, механізмів та актуальних проблем адаптації законодавства України до права ЄС, а також розвиток навичок аналізу та застосування європейського права в контексті національної правової системи. Цілі вивчення дисципліни: - Ознайомлення з теоретичними засадами європейської інтеграції та <i>acquis communautaire</i> - Формування розуміння принципів та механізмів адаптації законодавства. - Аналіз практики застосування права ЄС в Україні. - Розвиток навичок самостійного дослідження та аналізу правових актів. - Формування компетентностей для

	професійної діяльності в умовах євроінтеграційних процесів.
Пререквізити	Філософія науки, Інформаційні технології в науковій діяльності, Сучасна правова доктрина, Педагогічна практика
Постреквізити	Актуальні питання конституційного механізму державної влади в Україні
Формат проведення дисципліни	Використовуються лекції-повідомлення, в т.ч. з презентаціями, бесіди і дискусії на семінарах, індивідуальні дослідження, заняття-конференції, перегляд і аналіз відеоматеріалів. У разі роботи в дистанційному режимі використовуються навчальне середовище Google Classroom і програми електронної комунікації Meet . Поточна комунікація з викладачем здійснюється через електронні корпоративні пошти.

3. Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни (за Освітньою програмою):

У результаті опанування навчальної дисципліни «Актуальні питання адаптації законодавства України до критеріїв ЄС» здобувач вищої освіти повинен володіти такими загальними (ЗК) та спеціальними (СК) компетентностями відповідно до Стандарту вищої освіти

URL:

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей

ФК 5. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною:

ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій

ПРН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень,

наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

ПРН 8. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

ПРН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах

5. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контроль знань	Кількість годин
<p>Модуль 1. Теоретичні засади адаптації законодавства України до права ЄС.</p> <p>Тема 1. Європейська інтеграція та її значення для України.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Історія та етапи європейської інтеграції. — Характеристика сучасного стану європейської інтеграції. — Місце України в європейському інтеграційному процесі. — Значення європейської інтеграції для України: політичні, економічні, соціальні та культурні аспекти. 	Лекція		1
<p>Тема 2. Правова система Європейського Союзу</p> <ul style="list-style-type: none"> — Джерела права ЄС: первинне та вторинне право. — Ієрархія актів права ЄС. — Загальні принципи права ЄС. — Система судових органів ЄС. <p>Питання на семінар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які історичні передумови європейської інтеграції? 2. Які основні інституції Європейського Союзу? 3. Які переваги та виклики європейської інтеграції для України? 4. Які існують моделі інтеграції України до ЄС? 	Лекція + семінар	усне опитування	1

<p>5. Які види правових актів приймаються в ЄС?</p> <p>6. Яке співвідношення між правом ЄС та національним правом держав-членів?</p> <p>7. Які функції Суду Європейського Союзу?</p> <p>8. Які особливості системи виконання рішень Суду ЄС?</p>			
<p>Тема 3. Acquis communautaire: поняття, структура, значення</p> <ul style="list-style-type: none"> — Поняття та структура acquis communautaire. — Значення acquis communautaire для адаптації законодавства України. — Acquis communautaire як критерій членства в ЄС. — Актуальні питання кодифікації acquis communautaire. 	Лекція		2
<p>Тема 4. Принципи та механізми адаптації законодавства України до права ЄС</p> <ul style="list-style-type: none"> — Основні принципи адаптації законодавства України до права ЄС: принцип верховенства права ЄС, принцип прямої дії, принцип субсидіарності. — Механізми адаптації законодавства України до права ЄС: гармонізація, імплементація, арлісасіоп. — Роль органів державної влади та громадянського суспільства у процесі адаптації законодавства. <p>Питання на семінар:</p> <p>1. Дослідіть структуру acquis communautaire та визначте основні категорії, які входять до його складу. (Які критерії використовуються для класифікації актів права ЄС?)</p> <p>2. Проаналізуйте значення acquis communautaire для адаптації законодавства України. (Які конкретні переваги та виклики пов'язані з необхідністю імплементації acquis communautaire?)</p> <p>3. Оцініть роль acquis communautaire як критерію членства в ЄС. (Які вимоги пред'являються до країн-кандидатів та як</p>	Лекція + семінар	усне опитування	2

<p>відбувається процес оцінювання?)</p> <p>4. Обговоріть актуальні питання кодифікації <i>acquis communautaire</i>. (Які проблеми та перспективи пов'язані з систематизацією та оновленням <i>acquis communautaire</i>?)</p> <p>5. Порівняйте <i>acquis communautaire</i> з іншими джерелами міжнародного права. (В чому полягають особливості та відмінності <i>acquis communautaire</i> від інших правових систем?)</p> <p>Тема 4. Принципи та механізми адаптації законодавства України до права ЄС:</p> <p>6. Охарактеризуйте основні принципи адаптації законодавства України до права ЄС. (Наведіть приклади застосування принципу верховенства права ЄС, принципу прямої дії та принципу субсидіарності в українській правовій практиці.)</p> <p>7. Поясніть механізми адаптації законодавства України до права ЄС на конкретних прикладах. (Як відбувається процес гармонізації, імплементації та арлісасіон на різних рівнях влади?)</p> <p>8. Оцініть роль органів державної влади у процесі адаптації законодавства. (Які органи влади відіграють ключову роль та які функції вони виконують?)</p> <p>9. Обґрунтуйте важливість участі громадянського суспільства в процесі адаптації законодавства. (Які форми участі є найбільш ефективними та як вони можуть вплинути на якість адаптації?)</p> <p>10. Запропонуйте шляхи вирішення проблем та викликів, що виникають у процесі адаптації законодавства України до права ЄС. (Які існують можливі шляхи удосконалення механізмів адаптації та підвищення її ефективності?)</p>			
<p>Модуль 2. Практика застосування <i>acquis communautaire</i> в Україні.</p> <p>Тема 5. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері економічної політики</p> <ul style="list-style-type: none"> — Правове регулювання внутрішнього ринку ЄС та його адаптація в Україні. — Адаптація законодавства у сфері конкуренції та захисту прав споживачів. — Правове регулювання фінансових послуг та його адаптація в Україні. 	<p>Лекція</p>		<p>1</p>

Тема 6. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері соціальної політики

- Правове регулювання трудових відносин та соціального захисту в ЄС та його адаптація в Україні.
- Адаптація законодавства у сфері охорони здоров'я та освіти.
- Правове регулювання міграції та інтеграції в ЄС та його адаптація в Україні.

Питання на семінар:

1. Проаналізуйте правове регулювання внутрішнього ринку ЄС та порівняйте його з законодавством України. (Визначте основні відмінності та проблеми, що виникають у процесі адаптації.)
2. Дослідіть адаптацію законодавства України у сфері конкуренції та захисту прав споживачів. (Які зміни відбулися та які виклики ще існують?)
3. Оцініть успіхи та проблеми адаптації законодавства України у сфері фінансових послуг. (Які досягнення можна відзначити та які питання потребують подальшого вирішення?)
4. Розробіть пропозиції щодо удосконалення адаптації законодавства України до права ЄС у сфері економічної політики. (Які конкретні кроки можна зробити для прискорення та підвищення ефективності цього процесу?)
5. Оцініть вплив адаптації законодавства України до права ЄС на розвиток економіки країни. (Які позитивні та негативні наслідки можна спостерігати?)
6. Порівняйте правове регулювання трудових відносин та соціального захисту в ЄС та Україні. (Визначте ключові відмінності та проблеми, що виникають у процесі адаптації.)
7. Дослідіть адаптацію законодавства України у сфері охорони здоров'я та освіти. (Які зміни відбулися та які виклики ще існують?)
8. Оцініть успіхи та проблеми адаптації законодавства України у сфері міграції та інтеграції. (Які досягнення можна відзначити та які питання потребують подальшого вирішення?)

Лекція
+
семінар

усне
опитування

1

<p>9. Розробіть пропозиції щодо удосконалення адаптації законодавства України до права ЄС у сфері соціальної політики. (Які конкретні кроки можна зробити для покращення соціальних стандартів в Україні?)</p> <p>10. Оцініть вплив адаптації законодавства України до права ЄС на рівень соціального захисту населення. (Які позитивні та негативні наслідки можна спостерігати?)</p>			
<p>Тема 7. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері екологічної політики</p> <ul style="list-style-type: none"> — Правове регулювання охорони навколишнього середовища в ЄС та його адаптація в Україні. — Адаптація законодавства у сфері управління відходами та водними ресурсами. — Правове регулювання енергетики та його адаптація в Україні. 	Лекція		1
<p>Тема 8. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ</p> <ul style="list-style-type: none"> — Правове регулювання співробітництва у сфері юстиції та внутрішніх справ в ЄС та його адаптація в Україні. — Адаптація законодавства у сфері боротьби зі злочинністю та корупцією. — Правове регулювання захисту персональних даних та його адаптація в Україні. <p>Питання на семінар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які екологічні стандарти ЄС повинні бути впроваджені в Україні? 2. Яким чином відбувається адаптація законодавства у сфері управління відходами? 3. Які особливості адаптації законодавства у сфері енергетики? 4. Які стандарти ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ повинні бути впроваджені в Україні? 5. Яким чином відбувається адаптація законодавства у сфері боротьби зі злочинністю? 6. Які особливості адаптації законодавства у сфері захисту персональних даних? 	Лекція + семінар	усне опитування	1

<p>Модуль 3. Проблеми та перспективи адаптації законодавства України до критеріїв ЄС</p> <p>Тема 9. Проблемні аспекти адаптації законодавства України до критеріїв ЄС</p> <ul style="list-style-type: none"> — Інституційні проблеми адаптації законодавства. — Проблеми ресурсного забезпечення адаптації законодавства. — Проблеми правової культури та менталітету у процесі адаптації законодавства. — Соціально-економічні наслідки адаптації законодавства. 	лекція		1
<p>Тема 10. Перспективи європейської інтеграції України</p> <ul style="list-style-type: none"> — Стратегічні пріоритети європейської інтеграції України. — Роль громадянського суспільства у процесі європейської інтеграції. — Міжнародний досвід європейської інтеграції та його значення для України. — Перспективи членства України в ЄС. <p>Питання на семінар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні проблеми адаптації законодавства України до критеріїв ЄС? 2. Які існують шляхи вирішення інституційних проблем адаптації законодавства? 3. Яким чином можна забезпечити ресурсне забезпечення адаптації законодавства? 4. Які існують механізми подолання проблем правової культури та менталітету? 5. Які існують сценарії європейської інтеграції України? 6. Які фактори впливають на успіх європейської інтеграції України? 7. Яким чином громадянське суспільство може впливати на процес європейської інтеграції? 8. Які перспективи членства України в ЄС? 	Лекція + семінар	усне опитування	1

4. Індивідуальне завдання

1. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері регулювання внутрішнього ринку.
2. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері конкуренції та захисту прав споживачів.
3. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері фінансових послуг.
4. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері трудових відносин та соціального захисту.
5. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері охорони здоров'я та освіти.
6. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері міграції та інтеграції.

Завдання:

1. Опрацюйте теоретичний матеріал з обраної теми, використовуючи підручники, наукові статті, законодавчі акти та інші джерела.
2. Проаналізуйте стан адаптації законодавства України до права ЄС у обраній сфері. Визначте основні досягнення, проблеми та перспективи.
3. Оцініть вплив адаптації законодавства на розвиток відповідної сфери в Україні. Які позитивні та негативні наслідки можна спостерігати?
4. Запропонуйте шляхи удосконалення процесу адаптації законодавства України до права ЄС у обраній сфері. Які конкретні кроки можна зробити для прискорення та підвищення ефективності цього процесу?

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Тематика індивідуальних завдань підібрана таким чином, щоб нею можна було охопити всю основну проблематику курсу.

Призначення індивідуальних дослідницьких робіт – надати студентові можливість активно застосувати знання в галузі методології курсу, отримані насамперед із лекційного курсу, а також сформувати чи розвинути вміння й навички проведення самостійних досліджень з історичної проблематики (хоча б на основі використання лише наукової літератури). Тому тематика й охоплює проблеми, відносно мало вивчені науковцями.

Кожен студент обирає собі окрему тему. Виконання різними студентами робіт на одну й ту ж тему не дозволяється.

Індивідуальна робота повинна мати обсяг 12-15 сторінок рукописного тексту й бути виконана з дотриманням цілої низки **вимог**, у більшості своїй аналогічних вимогам, що висувуються до всіх наукових робіт.

Вона має включати в себе, крім правильно оформленого титульного листа, такі обов'язкові розділи: план, вступ, основну частину, висновки та список використаних джерел та літератури.

План може бути короткий (основна частина складається із 3-4-х пунктів) або розгорнутий (в основній частині пункти включають і підпункти).

Вступ повинен містити пояснення актуальності обраної студентом теми (хоча б тієї чи іншої актуальності для самого студента), визначення мети та обґрунтування завдань дослідження. Останні мають так чи інакше відповідати планові роботи.

В основній частині питання мають викладатися в повній відповідності до плану роботи. Обов'язково слід давати заголовки розділам роботи (природно, вони мають бути аналогічними питанням основної частини в плані роботи).

Висновки (1-2 сторінки) мають узагальнювати результати проведеного дослідження.

У списку використаних джерел та літератури мають бути вказані лише ті роботи, які дійсно використовувались, зокрема, на них є посилання в самій роботі. Слід вказати не лише автора, назву книги (статті), місце та рік видання, а й загальну кількість сторінок у кожній праці.

Крім зазначених загальних вимог обов'язковим є дотримання **технічних вимог**, які найбільше впливатимуть і на оцінку. По-перше, на всі наведені в самостійній роботі факти, описи подій та явищ, думки тих чи інших авторів, цитати тощо, почерпнуті з джерел чи літератури, мають робитися підрядкові бібліографічні посилання у формі виноска унизу сторінки з зазначенням автора, назви роботи (при першому посиланні – також місця й року видання книги) і конкретної сторінки, звідки взято матеріал. Відсутність посилань вказуватиме на “присвоєння” студентом чужих матеріалів, адже посилання не робляться тільки на власні думки. По-друге, в самостійній роботі студента мають бути використані не менше 3-х різних публікацій (бажано набагато більше), причому, матеріал із різних праць повинен використовуватись одночасно (“упереміш”), що повинні засвідчити й посилання. Інакше кажучи, студент має навчитися самостійно досліджувати саму проблему, критично оцінюючи й відбираючи певний матеріал із чужих праць, а не інертно відтворювати чужі думки.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ

I. Теоретичні аспекти адаптації законодавства України до права ЄС:

1. Acquis communautaire: поняття, структура та значення для України.
2. Принципи та механізми адаптації законодавства України до права ЄС.
3. Роль інституцій ЄС у процесі адаптації законодавства України.
4. Порівняльний аналіз законодавства України та ЄС у конкретній сфері.
5. Теоретичні аспекти імплементації права ЄС в Україні.
6. Роль судової практики у процесі адаптації законодавства України до права ЄС.

II. Практичні аспекти адаптації законодавства України до права ЄС:

1. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері економічної політики.
2. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері соціальної політики.
3. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері екологічної політики.
4. Адаптація законодавства України до права ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ.
5. Практика застосування права ЄС в Україні на прикладі конкретної справи.
6. Аналіз успіхів та проблем адаптації законодавства України до права ЄС у конкретній сфері.

III. Проблеми та перспективи адаптації законодавства України до критеріїв ЄС:

1. Актуальні проблеми адаптації законодавства України до права ЄС.
2. Шляхи підвищення ефективності процесу адаптації законодавства.
3. Перспективи європейської інтеграції України та її вплив на правову систему.
4. Роль громадянського суспільства у процесі європейської інтеграції України.
5. Вплив європейських цінностей на розвиток правової системи України.
6. Міжнародний досвід адаптації законодавства до права ЄС та його значення для України.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни має бути можливість приєднання кожного здобувача до навчального середовища **Google Classroom**, де розміщуються навчальні матеріали, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень.

У режимі дистанційного навчання має бути можливість приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Meet (для занять у режимі відеоконференцій). Студент повинен самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету та про наявність необхідного обладнання (ноутбук, персональний комп'ютер, або мобільний пристрій з підключенням до Інтернет) для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,

- виконання завдань самостійної роботи,
 - проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.
- Програмне забезпечення – стандартне для освітньої сфери.

6. Політика дисципліни

Заняття (лекційні, семінарські, практичні) проводяться аудиторно або (при обмеженні відвідування університету) в дистанційному форматі. Студенти мають особисто відвідувати заняття. На заняттях в онлайн-форматі віконця мають бути відкритими. Студенти виконують завдання особисто. Переписування чужих текстів і видавання їх за власні роботи (плагіат) не допускається. Такі роботи не зараховуються, а студенти попереджаються про наступний недопуск до складання заліку в поточному навчальному році.

Система вимог щодо дотримання принципів академічної доброчесності, етики, дедлайну, відвідування занять, відпрацювань пропущених занять:

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.
- Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

7. Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання виконання індивідуальних завдань

Індивідуальна робота (навчально-дослідницький реферат) має бути виконана студентом особисто на основі вивчення наукової літератури та/або історичних документів і за планом. Текст індивідуальної роботи має бути забезпечений посиланнями на матеріали наукових публікацій чи документи зі вказанням сторінок. Дотримання всіх вимог дозволяє оцінити роботу до 20 балів. Невиконання умов підготовки роботи, відсутність посилань, але наявність певної самостійної роботи дає орієнтовно до 10 балів. Відсутність власної роботи, переписування чужих текстів – 0 балів.

Розподіл балів за видами роботи та формами контролю

1. Відвідування лекції чи семінару за наявності конспектів – 1 бал.
 2. Виступи на семінарських заняттях оцінюються: а) теоретичні елементи знань – 1 бал, б) + навички структурних характеристик – 3 бали, в) + уміння творчо розв'язувати завдання – 5 балів.
 3. У такий же спосіб (до 5 балів) оцінюються і самостійні роботи (есе).
 4. Індивідуальні роботи оцінюються максимально у 20 балів.
 5. Відповіді на заліку оцінюються: а) теоретичні елементи знань – 5 балів, б) навички структурних характеристик – 10 балів, в) уміння творчо розв'язувати завдання – 20 балів.
- Максимальна кількість балів за 1-й розділ – 30 балів, за 2-й – 30, за індивідуальні роботи – 20, на заліку – 20 балів. Усього – 100 балів.

До загальної кількості балів додаються

Залік студент отримує, якщо набере мінімум 60 балів.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Таблиця 1

Види навчальної діяльності	Кількість занять / робіт	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	6	32
Поточний контроль (тести, короткі письмові завдання, аналіз кейсів, участь у дискусіях)	протягом курсу	20
Презентація / доповідь за темою дослідження	1	20
Індивідуальне наукове завдання (аналітична робота, есе, дослідницький проект)	1	36
Разом		100

Оцінювання роботи на семінарських заняттях

Таблиця 2

Семінарські заняття	1	2	3	4	5	6
Максимальні бали	4	4	4	4	4	4
Мінімальні бали	2	2	2	2	2	2

Критерії оцінювання роботи на семінарі

Таблиця 3

Критерій	Бали
Активна участь у дискусії, аргументовані відповіді	1
Аналіз наукових джерел та нормативно-правових актів	1
Виконання практичного або аналітичного завдання	1
Обґрунтованість висновків, науковий рівень відповіді	1
Разом за одне заняття	4

Шкала оцінювання : національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	A	відмінне виконання
80-89	зараховано	B	вище середнього рівня
75-79	зараховано	C	загалом хороша робота
66-74	зараховано	D	непогано
60-65	зараховано	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незараховано	FX	необхідне перескладання
0-29	незараховано	F	необхідне повторне вивчення курсу

8.Рекомендовані джерела інформації

Базова література:

1. Добрянська Н. В., Горелова В. Ю., Пушкар О. А. Актуальні питання адаптації законодавства України до критеріїв ЄС : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 544 с.

2. Адаптація законодавства України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти : монографія / [О. В. Дмитрієв та ін.] ; за ред. О. В. Дмитрієва. – Харків : Право, 2021. 448 с.
3. Європейське право : підручник / [А. М. Колодій та ін.] ; за ред. А. М. Колодія. – 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Альянс-Прес, 2020. 512 с.
4. Коваль, С. В. Адаптація законодавства України до права Європейського Союзу : навчальний посібник / С. В. Коваль. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 288 с.
5. Орзіх, І. П. Право Європейського Союзу : навчальний посібник / І. П. Орзіх. – 2-ге вид., допов. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018. 384 с.
6. Путівник з адаптації законодавства України до права ЄС: теоретичні та практичні аспекти / Верховна Рада України, Комітет з питань інтеграції України до ЄС. – Київ, 2022. 120 с.
7. Словник термінів з європейського права / [уклад. В. В. Копейчиков та ін.]. Київ : КНЕУ, 2021. 320 с.
8. Становлення та розвиток європейського права : монографія / В. І. Муравйов. Одеса : Гельветика, 2020. 448 с.
9. Тимченко, В. А. Адаптація законодавства України до права Європейського Союзу: проблеми та перспективи : монографія / В. А. Тимченко. Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2019. 352 с.
10. Хартія основних прав Європейського Союзу : текст та коментарі / [уклад. О. В. Дмитрієв]. Харків : Право, 2021. 192 с.
11. Шлях України до Європейського Союзу: правові аспекти : монографія / [О. М. Майстренко та ін.]; за ред. О. М. Майстренка. Київ: КЮБ, 2020. 480 с.
12. Бортняк В.А., Бортняк К.В., Петков С.В. Державна служба в Україні: напрями розвитку в контексті Європеїзації. *Право і суспільство*. № 2 / 2023. Т. 2. Актуальні питання юридичної науки. с.393-397.
13. Добрянська Н. В. Відступ від правового висновку Верховного суду як інструмент забезпечення єдності судової практики адміністративного судочинства. *Вчені Записки Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки. 2023. № 4. С. 77–82.
14. Добрянська Н. В. Законодавча влада в умовах воєнного стану в Україні: виклики та здобутки. *Law and Society*. 2024. № 3. С. 411–416.
15. Добрянська Н. Значення адаптації законодавства України з ACQUIS ЄС на шляху до євроінтеграції. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 9(49).
16. Добрянська Н. В. Інтеграція України до єдиного цифрового ринку Європейського союзу: питання адаптації законодавства. *Вчені Записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія Юридичні науки. 2025. № 2. С. 95–100.

Допоміжна література:

1. Барабаш, Ю. Г. Європейська інтеграція та Україна: правові аспекти : навчальний посібник / Ю. Г. Барабаш. – Харків : Право, 2018. – 256 с.
2. Брюссельський щоденник. Адаптація законодавства / Урядовий портал. – URL: <https://www.kmu.gov.ua/eu-integration> (дата звернення: 20.05.2024).
3. Договір про функціонування Європейського Союзу. – URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FTXT> ¹ (дата звернення: 20.05.2024).
4. Європейська інтеграція України: проблеми та перспективи : збірник наукових праць / за ред. В. В. Копійки. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. – 320 с.

5. Законодавство України, адаптоване до права ЄС. – URL: <https://eu.legal.org.ua/> (дата звернення: 20.05.2024).
6. Кодекс *acquis communautaire*. – URL: <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/the-acquis.html> (дата звернення: 20.05.2024).
7. Право Європейського Союзу : навчально-методичний посібник / [уклад. О. Ю. Баранова та ін.]. – Харків : ХНУВС, 2020. – 248 с.
8. Проблеми адаптації законодавства України до права ЄС : збірник наукових статей / за ред. О. В. Дмитрієва. – Харків : Право, 2019. – 288 с.
9. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 20.05.2024).
10. European Union law / [edited by P. Craig and G. de Búrca]. – 7th ed. – Oxford : Oxford University Press, 2020. – 1248 p.

Інформаційні інтернет-ресурси:

1. Веб-сайт Європейської Комісії. – URL: <https://ec.europa.eu/>
2. Веб-сайт Європейського Парламенту. – URL: <https://www.europarl.europa.eu/>
3. Веб-сайт Ради Європейського Союзу. – URL: <https://www.consilium.europa.eu/>
4. Веб-сайт Суду Європейського Союзу. – URL: <https://curia.europa.eu/>
5. Веб-сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. – URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
6. Веб-сайт Міністерства юстиції України. – URL: <https://minjust.gov.ua/>
7. Веб-сайт Міністерства закордонних справ України. – URL: <https://mfa.gov.ua/>
8. Інформаційний портал «Європейська інтеграція України». – URL: <https://eu-integration.com.ua/>
9. Урядовий портал «Європейська інтеграція». – URL: <https://www.kmu.gov.ua/eu-integration>
10. База даних законодавства ЄС «EUR-Lex». – URL: <https://eur-lex.europa.eu/>